

אמונה (8)

נולדת בו השמחה. לכאורה, כיצד ניתן בכלל להגיע לשמחה, הרי האדם בכוחותיו המוגבלים אף פעם לא משיג את השלמות? אלא שבזמן שהאדם מתקשר לריבונו של עולם, הוא בעצם מתקשר עם השלמות והגודל האלוהי, ושייכות זו היא המשלימה אותו. האמונה והדבקות בריבונו של עולם הן המולידות את השמחה, ואילו כל שמחה אחרת אינה שלמה, היא חולפת ועוברת. רק בדרך זו אדם יכול להיות בשמחה אמיתית, שמחה קבועה, שהיא השמחה של התחזקות האמונה. *המלקט*

הדאגה באה מקטנות אמונה

חז"ל אומרים שמי שיש לו מה לאכול היום ודואג מה יאכל מחר, הוא מקטני אמונה (סוטה מח, ב). לכאורה קשה, מדוע הוא מקטני אמונה? מהיכן יהיה לו אוכל? אלא שמה שאדם יכול לעשות עבור המזונות שיצטרך בעתיד, עליו לעשות; אין מי שפטור מלהשתדל. אך עם זאת, צריך להיות ברוע, הדאגה לא תועיל. מי שאין לו אפשרות לעבוד ולהכין את המזון שיואכל מחר, מה יועיל לו שידאג ולא יירדם בלילה? כשאדם יודע שריבונו של עולם קיים, ושהוא טוב ומטיב ורוצה בטובת כולם, ממילא אין סיבה שידאג. ואף אם מחר לא יהיה מה לאכול, גם זו לטובה. צריך לסמוך על הקב"ה, לזכור שכל אדם ואדם מושגח על ידו לטובה בכל יום ויום, על אחת כמה וכמה ישראל, ועל אחת כמה וכמה אלו שרוצים לעשות את רצונו של הקב"ה. כמובן שאם מגיעה לאדם צרה הוא צריך ללמוד ממנה מוסר השכל, לפשפש במעשיו, מדוע הגיעה לו הצרה הזו, ומה עליו לתקן. אבל עם זאת עליו להיות מלא בביטחון שהקב"ה משגיח על כל אדם לטובה בכל מה שהוא עושה. **"אור המאיר"** מביא פסוק נוסף: **"מָה רַב טוֹבָךָ אֲשֶׁר צִפְנָה לִירְאֶיךָ, פְּעֻלָּתְךָ לַחֲסִים בְּךָ נִגְדַר בְּנֵי אָדָם"** (תהילים לא, כ). רוב הטוב צפון דווקא ליראים, מפני שהם חוסים בריבונו של עולם. מידת הביטחון היא להסתכל על החיים מתוך מבט שהכול מאת ה', גם בדברים הגשמיים וגם בדברים הרוחניים, להסתכל תמיד בפנימיות המציאות ולא בחיצוניות. *המלקט*

אומץ ופחד: האמונה והביטחון מתגלים גם באומץ לבו של המאמין הנובע מתוך הישענותו על הקב"ה. ככל שאדם מאמין יותר, הוא אמיץ יותר ומסוגל ללכת עם אמונתו, כשצריך, אפילו כנגד העולם כולו. הסיבה לכך היא שהאמונה אינה רק ידיעה שריבונו של עולם שולט על העולם, אלא היא ההכרה בכך שריבונו של עולם טוב וניתן להישען עליו, לסמוך עליו ולבטוח בו. ר' אברום

האמונה יכולה להתגלות אצל האדם בשלושה תחומים כאמור, הנשמה היא הרבה יותר עליונה מהרגש והשכל, אך ברור שככל שאדם יגדיל את כוחות הרגש והשכל שלו, כך גם הנשמה תוכל להתגלות בצורה הרחבה שאפשר. אפשר לגלות את האמונה דרך שלשה תחומים:

1. **התבוננות בטבע:** אדם יוצא אל הטבע ומתפעל מהטבע ומפלאיו, ורואה דרכו את ריבונו של עולם יוצר כל. אדם בעל רגש פתוח מרגיש התרוממות ותחושת הודייה לה', כי הטבע מרחיב את האמונה.

2. **הופעת האמונה מתוך לימוד התורה:** המלמדת אותה את האמונה, בכך שרואים כמה התורה היא נכונה ונפלאה.

3. **ויכול להיות מצב פנימי של אמונה מתוך האדם עצמו** מתוך תוכו יש התפרצות של אמונה. זה קרה לאברהם אבינו, שנאמר עליו ששתי הכליות שלו שפעו תורה מתוך הנשמה שלו, הוא קיים את כל התורה מתוך הפנימיות שלו. האמונה צריכה להתגלות בשלושת התחומים הללו, בהתבוננות כוללת על העולם על הבריאה. להבין מהי מטרת העולם? לעולם יש מטרה אחת. כשם שלאדם הפרטי יש מטרה, היא חיצונית אליו והוא צריך לשאוף אליה, כך לעולם כולו יש מטרה חוץ ממנו גבוה ממנו, הכלל כולו שואף למשהו שלמעלה ממנו, העולם כולו שואף אל ה'. *המלקט*

אמונה מביאה לשמחה

המהר"ל בספר **גבורות ה'** (פרק ז) אומר שאמונה היא שמחה. אדם המאמין – פותחים לו שערי גן עדן, כמו שכתוב: **"פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֵא גוֹי צְדִיק שֹׁמֵר אֲמָנִים"** (ישעיהו כו, ב), ודרשו חז"ל: **"אל תקרי שֹׁמֵר אֲמָנִים, אלא שאומרים אמן"** (שבת קיט, ב). ביאור העניין הוא, שמי שאומר אמן בכובד ראש, בכוונה, מבטא אמונה. גן עדן הוא מקום התענוג, מקום ישוב הדעת. לאדם מאמין יש משענת, הוא נשען על ריבונו של עולם, הוא בטוח, ואין שום דבר בעולם שיכול לגרום לו צרה, כי הקב"ה מנהיג את הכול. הוא בוטח בהקב"ה, **"וְיִהְיֶה פֶּה חֶסֶד יְסוּכָּנָו"** (תהילים לב, י). הבוטח באמונה שלמה פותחים לו שערי גן עדן, והכוונה היא, לא רק לעתיד לבוא יפתחו לו את שערי גן עדן, אלא בעולם הזה הוא חי באווירה של גן עדן. **בספר מסילת ישרים** (בפרק י"ט) מבאר הרמח"ל שסעיפי אהבת ה' הם: שמחה, דבקות וקנאה. אהבת ה' ויראתו הם ביטויי האמונה, וכאשר אדם ירא ואוהב את ה', ממילא הוא שמח. כאשר יש חיסרון, יש צער, ולעומת זאת, האמונה מביאה את האדם להרגשת שלמות, וכאשר האדם מרגיש שלם

"פְּחָדוֹ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים" (ישעיה לג, יד). אם כן, כיצד אפשר להירפא ממחלה רעה זו? מה יעשה אדם כדי שלא יפחד תר על המידה? יתחזק באמונה. *המלקט*

הלכה: פירה מרוסק

על פירה העשוי מתפוחי אדמה מרוסקים מברכים בורא האדמה משום שניכר בצורתו שנעשה בתפוחי אדמה, ואף אם התרסק לגמרי באופן שאין בו כלל גושי תפוחי אדמה ונעשה כעיסה גמורה ברכתו אדמה, לפי שניכר על ידי המרקם והצבע שנעשה מתפוחי אדמה. *ספר "היילכות ברכות" רב אופיר מלכה שליט"א*

פתגם: כשיש מזל השכל מיותר. *ספר שמלחה*

תקירה: בן שמונה

מתחילה היצירה שלו היא בשמונה חודשים, או שמתחילה יצירתו בתשעה חודשים, והוא נולד קודם זמנו (צפנת פענח כללי התורה והמצוות ח"א ד"ה בן שמונה: *ספר "קובץ יסודות וחקירות"* יש שני סוגים)

סיפור: בחוסר כל

חזן אורח התפלל לפני התיבה וצרם את אוזני המתפללים בקולו הצרוד. העיר אחד מן הקהל: שלמה המלך אומר במשלי: "יש מתעשר ואין כל", ואנו אומרים: יש מתחזן ואין קול. *ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף קעז)*

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, מאיר חיים בן גבי זוירה, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קאריין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. **זיווג הגון:** נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. **לעילוי נשמת:** ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה, נתניאל יאיר בן מרים יהודית, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הורבט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה.

שפירא זצ"ל היה מספר בהלצה על סכסוך שהיה בין רב לראשי קהילתו, הגבירים של העיר. באו אנשים מהציבור להתייעץ עם אחד הגדולים באיזה צד עליהם לתמוך, והשיב להם שעדיף ללכת עם הצד החזק. אם כן נבחן מיהו הצד החזק, מחד עומדים הגבירים והם החזקים ולעומתם עומד הרב. אך כיון שריבוננו של עולם עם הרב, הרב הוא החזק וכדאי להיות בצידי. אדם ההולך בדרך האמת, ריבוננו של עולם איתו. אילו היה מגיע לאמונה מוחלטת, לא היה דבר שיכול לפגוע בו. ישנה סגולה המובאת בספר "נפש החיים" (שער ג, פרק יב) שאדם הנמצא בסכנה, יעסוק בייחוד ה' ויאמר בליבו "אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה) ושום כוח בעולם לא יוכל לפגוע בו. כמובן, לא די באמירת המילים אלא יש לבטוח בפנים, בלב, באמת. כשאדם יודע שהוא רוצה לעשות את רצון ה', ונשען עליו, הוא מקבל אומץ גדול. לעומת האומץ המורה על אמונה, הפחד מורה על חוסר אמונה. אוי לו למי שהוא פחדן, חייו אינם חיים, שכן הפחד המופרז הוא הדבר הרע ביותר. אין דבר רע ואכזרי בעולם הדומה לו. הפחד מגדיל את הרעות לאין ערוך, הוא מאפיל על כל הטובות ויכול להתפשט לכל מיני תחומים יש אנשים שמצב בריאותם מדאיג אותם, כל כאב מפחיד אותם, והם חוששים, מי יודע ממה בא הכאב. הם כל כך מפחדים, שאינם מעיזים להיבדק אצל רופא, שמא יתברר להם שדבר מה אינו כשורה. לעומתם, ישנם אנשים שעל כל דמיון של הרגשה לא טובה רצים בבהלה לרופאים. ויש שהפחד מתפתח לאפיק אחר. יש הורים דאגנים הדואגים לילדיהם, מלאים פחד שמא יקרה להם משהו, רצים לחדר הילדים לעיתים קרובות לראות אם הכל בסדר ולא קרה דבר. גם בלילה הם לא שקטים, מתעוררים בדאגה והולכים לראות אם הכול כשורה. בימים שילדיהם יוצאים לטיול, חייהם אינם חיים. אם הילדים הולכים לבריכה, אין להם מנוחה. ונמצאו כל ימיהם בפחד ובדאגה. יש שמפחדים מהחברה, חוששים שמעמדם החברתי ייפגע או יתערער. ויש שמפחדים ממשבר כלכלי. הצד המשותף לכל הפחדים הללו הוא שהם נוטלים את שמחת החיים ומערערים את שלוות הנפש. כל בעיה נראית גדולה פי כמה ממה שהיא באמת. הפחד מונע את השמחה גם מהדברים הטובים, כי הוא מעורר את החשש שמא הטובה לא תחזיק מעמד, או שמא הטובה רק נראית כטובה אבל באמת היא רעה. כתוצאה מכך, האדם נרתע מלפעול להצלחתו מחשש שמא יזיק במקום להועיל. הפחד מדכא את הרצון לפעול, וממילא חוסר המעש עצמו גורם לאדם ליפול בכל רע. ואז הפחדן מצדיק את עצמו, שהנה הוכח שצדק בדאגותיו. אשר יגורתי בא לי. הוא אינו מבין שהפחד וחוסר המעש הם שהביאו את הנפילה ואת הצרה. הפחד הבריא נועד לעורר את האדם להיזהר מסכנות ומכשולים. אולם הפחד המופרז הוא חולשה נפשית חולנית, שצריך להבריא ממנה. הפחד המופרז הוא תכונה של חוטא.

